

VLINDERBLOEMIGEN ALS MOTOR VOOR INNOVATIE EN GRENSOVERSCHRIJDENDE KETENONTWIKKELING IN BIO

Winterlinzen, welke mengteelten zijn geschikt?

ALGEMENE KENMERKEN

- // Dit is een overgangsgewas in de teeltrotatie: linzen worden beschouwd als de minst bodembedekkende van de peulvruchten, zodat ze best aan het begin van de rotatie (3 jaar na grasland) of ten minste op onkruidvrije bodems ingezaaid worden. Cultivar: bruine linzen uit de Champagne-streek ('Lentillon'), de enige wintercultivar die in de herfst wordt gezaaid.
- // Een gewas dat gedijt op armere en droge gronden en droogtetolerant is na het «3cm» stadium. Laaggroeiend: voorkeur voor vlakke bodems, stenige bodems eerst egaliseren met een wals.
- // Legergevoelige plant: steungewas noodzakelijk.
- // Teelt is gevoelig voor aphanomyces, besmette bodems vermijden (6 tot 7 jaar tussen twee teelten) De plant is tolerant voor mechanisch wieden vanaf 2-3 cm.
- // Niet-gedetermineerde bloei, vereist een droge periode in juni om de bloei te stoppen.
- // Het beheer, van zaaien tot oogsten, kan gebeuren met machines geschikt voor de graanteelt.

TEELT- TECHNIEK

Zaaidichtheid

80 tot 120 kg/ha
(doel 300 zaden/m²)
(mengteelt is noodzakelijk:
traditioneel gecombineerd met
rogge aan 40 kg/ha). Beide
soorten worden direct in de
zaadbak gemengd met een
zaaidiepte van
2 - 2,5 cm

Onkruidbeheersing

(einde winter - lente)
Wiedeg, lepelwieder of
roterende wiedeg van
voor opkomst tot gewas
10 cm lang is.

HERFST

Vorbereiding van de bodem

Vernietigen van de
groenbedekker en
teeltresten, ploegen of
niet ploegen

WINTER

Zaai

Linzen inzaaien
vanaf 25 oktober.
Winterlinzen kunnen
tot vroege voorjaar
gezaaid worden.

LENTE

Oogst

Bij 14% vocht Instelling
maaidorser: Dorskorf 10 mm
Lineaire snelheid 8 tot 11 ms

Ik kies ervoor om...

HET SLAGEN VAN DE LINZENTEELT
TE WAARBORGEN EN HET
TRIEREN TE VERGEMAKKELIJKEN

HET ECONOMISCH RENDEMENT
VAN DE MENGTEELT TE
VERBETEREN (MET NAUWKEURIGE
TRIAGE)

PLAATS IN
DE TEELTRO-
TATIE

Zorg voor een lage stikstofvoorraad in de bodem (< 60 kg N/ha) bij aanvang.
Voortelten die de voorkeur genieten: granen, maïs, etc.

Te vermijden voortelten: vlinderbloemigen, tijdelijk grasland, groenten,
aardappel, koolzaad, mengteelten rijk aan vlinderbloemigen..

Hou rekening met de instandhouding en de verspreiding van bodemgebonden
ziekten als je terugkeert met een zuivere teelt van vlinderbloemigen en respecteer
5 jaar tussen 2 teelten veldbonen, erwten of lupinen en 7 jaar tussen 2 teelten
linzen.

De mengteelt met granen lijkt echter de ziektedruk te verlagen. Er wordt
onderzoek gedaan om dit wetenschappelijk aan te tonen: mogelijkheid om
verschillende soorten elke 2 tot 3 jaar af te wisselen of de verhouding binnen een
mengsel met dezelfde soorten te variëren.

Voorbeeld: waardplanten voor *Aphanomyces* afwisselen in de gewasrotatie
(Hoog risico: luzerne, zomererwten, linzen - middelmatig risico: wintererwten,
wikke, esparcette - geen risico: veldbonen, lupine). Bij gevoelige soorten is er ook
een verschil tussen de cultivars.

Linzen worden beschouwd als de minst bodembedekkende van de peulvruchten.
Het is dan ook het beste om het in een onkruidvrije bodem te zaaien.

ZAAIDICHT-
HEID LINZEN

300 zaden/m²

ZAAIDICHT-
HEID VAN
DE MEEST
GESCHIKTE-
SOORTEN
VOOR
MENGTEELT

**Zaadichtheid bij
zuivere teelt:**

- **Spelt**
200 tot 250
kg/ha
- **Seigle**
350 zaden/m²

**Zaadichtheid bij
mengteelt:**

- 100 kg/ha (50%
van de zuivere
dosis)
- 50% van de
zuivere dosis

**Zaadichtheid bij
zuivere teelt:**

- **Tarwe**
350 zaden/m²
- **Eenkoorn**
120 kg/ha

**Zaadichtheid bij
mengteelt:**

- 140 zaden/m²
(40% van de
zuivere dosis)
- 60 kg/ha (50%
van de zuivere
dosis)

NZOOMEN OP MENGTEELTEN

Keuze van mengteelt met:

Voordelen

Beperkingen

Rogge

- Bodembedekkend gewas dat concurreert met onkruid
- De lengte en sterkte van de stengel is belangrijk om te dienen als steungewas

- Lage economische waarde
- Grote gevoeligheid voor moederkoren (ergotisme, voedselveiligheidsrisico mens)
- Moet vóór 15 november worden ingezaaid

Spelt

- Bodembedekkend gewas dat concurreert met onkruid
- Niet erg gevoelig voor korreluitval en schot «kan wachten op het afrijpen van de linzen»
- Iets gemakkelijker te triëren dan rogge

- Bedekt graan, afhankelijk van de afzet, is pellen nodig.
- Spelt is concurrentiëler dan rogge waardoor 100 tot 200 kg/ha minder linzen te verwachten zijn

Tarwe

- Baktarwe met goede economische waarde

- Moeilijker te sorteren/triëren (meerdere malen + optische triage noodzakelijk)
- Aandacht voor snelheid van afrijpen (gebruik van vroege rassen). Concurrentie met linzen bij hoge stikstofvoorraad

Eenkoorn

- Hoge economische waarde
- Schiet laat in aar (mogelijkheid om te toppen)

- Minder stevige stengel (hoger risico op legering)
- Moeilijker te sorteren/triëren (meerdere malen + optische triage noodzakelijk)
- Lange cyclus waardoor vroeg ingezaaid moet worden (voor 15 november)

Perspectieven en werkpunten

- Beperkte rassenkeuze (screening van zomerrassen op hun koudetolerantie?)
- Bestrijding van de bonenkever (*Bruchus signaticornis*): eerste exemplaren ontdekt in Noord-Frankrijk, evaluatie van mogelijke preventieve maatregelen in de regio

Oogstadvies

Bij mengteelt vermijdt men beter overrijpheid, om gebroken bonen/zaden (die het sorteren bemoeilijken) tot een minimum te beperken.

«Het is beter om ongedorst graan te hebben dan gebroken bonen. Je kunt de ongedorste aren altijd nog nadorsen na het triëren.»

De ventilatie hangt af van de soort waarmee gemengd wordt (50% bij linzen, 30-0% bij kleine zaden zoals vlas en huttentut...).

symbiose-interreg.eu

PROJECT ONDERSTEUND DOOR

Interreg
France-Wallonie-Vlaanderen

SymBIOse

FINANCIËLE PARTNERS :

TECHNISCHE PARTNERS :

